

Izhaja trikrat na teden vsaki Torek, Četrtek in Soboto.

Stane za celo leto za Ameriko (izven Chicago) \$3.00. Za Evropo \$3.50. Za Chicago \$3.50.

Issued tri-weekly every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription for United States (except Chicago) per year \$3.00. For Europe \$3.50. For City of Chicago \$2.50.

EDINOST

OD BOJA DO ZMAGE

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Gesloja tlači

ŠTEV. (No.) 24.

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 25. FEBRUARJA 1922.

LETO (Vol.) VIII.

SODNIK LANDIS RESIGNIRAL

V Chicago je bil sodnik, ki je gotovo najznamenitejša oseba v Ameriki. Sodnik Landis je to. Njegove duhovite, večkrat prav Salomonske rabsodbe so mu pridobile ime po celi Ameriki. Njegovi duhovitosti se je čudila večkrat Amerika. Bil je tudi predsednik Ball Game Lige. Stavbinske delavske unije in stavbeniki so si ga izvolili za svojega posredovalca. — Toda to preteklo soboto je presenečil javnost s svojo resignacijo, katero je uročil. — Kaj je uzrok tej resignaciji, se ne ve. Nekateri sklepajo, da namerava kandidirati proti županu Thompsonu za Chicagški županski stolec. — Ako bi to res bilo in bi zmagal, potem gorje Chicagškim "trampom" in tatovom, posebno pa pijancem. Na te je pa Landis posebno hud. Tudi salonarji, ki prodajajo "munšajn", ne bodo mogli daleč, ako bi bil Landis župan. Zato, ako bo res kandidiral, bo gotovo izvoljen z velikansko večino, kajti Chicago potrebuje metle, kakor morda nobeno drugo mesto več na svetu.

PREDPUST JE TU!

Čas veselje in zabav. — Vse bo plesalo in rajalo. . . Onkraj oceana, v naši stari domovini pa bije naš žilavi narod obupen boj za svojo ekzistenco, za svoje življenje! Boj na zunaj: z dneva v dne naraščajoča draginja, brezobzirno izkoriščanje in teptanje malih in revnih. . . Boj na znotraj: Brezsravnost, korupcija, vseobča surovost, nemoralnost, pijančevanje, razbitost družinskega življenja. To je ozračje, ki ga vohava in iz katerega je zrasla tudi naša povojna mladina! V taki mladini preti pogin celemu narodu. — Le dobra vzgoja jo še reši! Dobra, ljubezniva vzgoja potom — Mladinskih domov! Te treba — kot varne rešilne postaje — razpusti po celi domovini. Sorojaki, pomagajte! In sicer — takoj! Dvanajsta ura bije. Sicer potone vse v splošni skvarjenosti in zapuščeniosti!

KAKO DALEČ SMO V CHICAGO?

V soboto popoldne je čakalo na vogalu Van Buren in Kedzie Ave. nekaj ljudi na počestno železniško karo, ko se naenkrat pripelje na avtomobilu nekaj "gunmen" — Chicagških morilcev in začno streljati v nekega Italijana Coffaro, ki je prav kar stopil iz pivnice. Več kot petdeset strelcev je padlo. Prav nič jih niso zadrževala množice nedolžnih ljudi na vogalu. Tako sta poleg mrtvega Italijana ustreljeni tudi dve ženski. Človek se mora resno vprašati, ali smo še v vrenji državi in ne na nekdanjem divjem zapadu.

Kaj si že sklenil, da boš naredil ta mesec za katoliški tisk?

Katoliški list je vojak v "trenčah" za tvoje ideale!

Kaj pomaga prezirati nasprotnika, ako pa vedno raste in že brusi nož na te? S tem ga ne boš odpodil, če ga nočeš videti.

Izvirni dopis z Dolenjskega.

(Piše za "Edinost" X.)

Novomesto, 26. januarja 1922.

Nastopivše leto se je upeljalo s poostreno zimo, kakoršne že mnogo let ne pomnimo. Prav huda je za revnejše sloje, ki si pri vladajoči draginji ne morejo oskrbeti ni potrebne hrane, ni zadostnega kuriva. Dokler obstaja taka zmeda v valuti, ni pričakovati izboljšanja. Naši poslanci iz Jugoslovanskega kluba si prizadevajo centralno vlado v Belgradu opozoriti na potrebe našega ljudstva, odkriti jej nedostatke, nasvetovati sredstva za izboljšanje, a le prevečkrat zadenejo na gluha ušesa. Teža smo se prepričali, ko je dne 9. januarja ne shodu Kmečke Zveze v Novem mestu poročal o sedanjem položaju v Jugoslaviji narodni poslanec Stanovski. Pojasnil je zborovalcem, kako težko stališče imajo naši poslanci, ki so v manjšini, nasproti vladni večini, ki se hoče uveljaviti tudi z nasiljem, kar je pokazal posebno slučaj potrditve mandata poslanca SLS. na Štajerskem, g. Skobrneta. Dasi je poverilni odbor predlagal potrditev in razveljavljenje mandata Kirbiša od SKS., katerega je nepostavno izvrševal nad leto dan, so hoteli samostojneži še podaljšati to krivico — a naši poslanci so se uprli ter po dr. Korošcu zagrozili odhod iz skupštine, ako se ne popravi z glasovanjem storjena krivica. To še le je pomagalo. Ponovno glasovanje je potrdilo mandat Skobernetov, ki je bil prvotno izvoljen, a ga je le površno štetje glasov pri volilni komisiji v Mariboru odrinilo od poslanstva. — Presenetil nas je tudi drugi slučaj, ki ga je navedel poslanec in ki dokazuje, kako površno ravna centralna vlada z državnim denarjem. Iz proračuna za 1922. je zborovalcem naštel postavke, ki nosijo pečat strankarstva. Med dohodki se ne najde carina, trošarina, ni čuda, da ostane tako velik deficit. Že tretje leto smo ujedinjeni, a še zdaj ni nobenega računskega zaključka. Izjednačenje davkov po starih in novih pokrajinah še ni izpeljano. V novih pokrajinah pa so davki po dva do trikrat večji, nego v prejšnji Srbiji. Potem se ni čuditi, da je naša valuta v takem neredu. Poslanec je omenjal, da bo jugoslovanski klub vedno na straži in bo vladi oči odpiral, da naj bolj skrbi za državo, ne pa toliko za svojo stranko. Smešno je, če bi ne bilo resnično, da je na pr. pri Slavonskem Brodu bil ves promet ustavljen za mnogo ur, ker so čakali, da se je iz Bosne pripeljala soproga nekega višjega uradnika in potem še le je vozil vlak dalje. Po pravici je posl. pozival zborovalce, naj se organizirajo povsodi v Kmečke Zveze in vse slučaje, ko se ljudstvu goji krivica, po odboru naznanijo poslanecem, ki bodo storili potrebne korake. Kanonik Žlogar je poslanca zahvalil za njegovo poročilo ter omenjal, da moramo biti pozorni na jugoslovanski klub, ki se tako sijajno poteguje za pravice našega naroda. Njegovi člani, osobito dr. Korošec, dr. Hohnjec, dr. Šimrak, dr. Deželič . . . so v svojih govorih pokazali veliko državniško smiselj, ki bo prej ali slej morala prodreti do revizije ustave, da se država postavi na boljše temelje in se ustreže tudi opravičenim zahtevam hrvatskega in slovenskega plemena.

Kar čuditi se je naredbam, ki včasih prihajajo iz Belgrada. Tako so te dneve časniki objavili vest, da se z 20. januarjem več ne sprejemljejo petdinarski bankovci in res jih na pošti nočejo sprejeti, toraj hajd na davkarijo ali piši na Narodno banko v Belgrad, oziroma na njene podružnice. Čemu vzbujati ljudstvo ter povzročati troške, če se lahko pravočasno razglašajo taki ukazi? Ali res mislijo "državotvorniki v Belgradu", da si bodo pridobili prijateljev s tako brezglavnostjo? Kako naj ljudstvo po oddaljenih krajih izve, ko je obrok potekel?

Novo mesto kot središče Dolenjske ima okrožno sodišče. Kar pride te dni ukaz, da se s 1. februarjem upokoje vsi 65 let stari uradniki, novi pa se ne imenujejo. In posledice? Juristi pravijo, da zdaj ne bo več moč goče sestaviti senatov za zborne obravnave. Ali bo to pospeševalo sodno postopanje? Glejte, to so politični zgleđi centralizma. Avtonomna Slovenija bi lahko sama vzdrževala vse svoje urade tem rajše, ker njeni uradniki stoji večinoma na višini sedanje upravne sposobnosti.

Pa bi kateri ameriški rojak mislil, čemu nam dopisnik omenja samo senčne strani? Glejte za to, ker se vas več vrača v staro domovino, kjer bote zopet sodelovali z nami, da se lahko odločite, kateri stranki se pridružite. In ta je slovenska ljudska stranka, ki se res trudi za blagor ljudstva, mej tem ko samostojneži in liberalci delajo za svoje žepce. To slednje ni prazno očitjanje. Tako se poroča iz Sv. Križa pri Litiji, da si je komisija ogledala po toči uničene vinograde v Moravski gori. Bil je zraven tudi samostojni poslanec Majcen, poln obljud. A podpore še ni od nikoder. Pač pa si je Majcen kupil lepo posestvo blizu Mokronoga, ki je bil ob volitvah s svojim gospodarstvom že na pogibelji. Iz Radovice pa se poroča, da samostojni župan za tajništvo zahteva 6.000 kron, med tem ko je prejšnji in še meč vojsko dobil le 444 kron. Pa recite, da niso požrtvovalni! Nekaj sličnega se poroča s Podzemlja, kjer si župan živinske potne liste računa kar po svoje. — Nasprotno pa SLS. neprenehoma ljudstvo draml in poučuje. V Belikrajni bo na Svečnico županski tečaj v Metliki za oba sodna okraja, metliškega in črnomaljskega za izobrazko županov, občinskih tajnikov itd. Na Suhoru se je 22. januarja ustanovilo izobraževalno društvo, kibo fantom in možem ognjišče prepotrebnega napredka. V obče se tudi po Dolenjskem že bolj gibljejo, vse-

JUGOSLOVANSKE NOVICE.

Samostojni ovaduhi. Pred nekaj tedni je imel poslanec Škulj na Blokah shod. V svojem govoru je orisal početje samostojnih. Zato je tam mošnji samostojnež poslanca ovadil, češ da je govoril protidržavno in kdo ve kaj še vse. Ovadah — sokol pa ni uspel. Moral je v Logatec k zaslišanju, kjer so mu povedali da državno še ni samostojno. Par tednov za tem je imel poslanec Škulj shod v Cerknici. Tudi tam je bil zatožen, a ovadah ni dosegel ječe za poslanca. Taki so ti ljudje samostojni, kot tisti, ki je na konja skočil, na drugi strani je pa doli padel, potem je šel pa tožiti ljudi, ki so se mu smejali. Ni čuda, da vse beži iz te stranke!

Samo davka na kinematografske vstopnice je bilo v preteklem letu v Sloveniji plačanega 3.329.648 kron. Koliko mladine pa je pustilo v kinu svoje poštenost in svojih duš, pa ni nikjer izračunano. V Ljubljani je vsak hišni posestnik strogo kaznovan, če ob ledenih dneh ne posuje hodnika pred hišo z žaganjem ali peskom, da se kdo ne ubije. Če se pa teneden ubija na stotine mladih ljudi po kinih, nima nihče ničesar zoper to. Svet je postavljen na glavo.

Število časopisov v naši državi je po uradni ugotovitvi sledeče: Hrvatska, Slavonija in Medjimurje 223 listov, Srbija in Črna gora 86, Slovenija 83, Banat, Bačka in Baranja 42, Dalmacija 41, Bosna in Hercegovina 31. Skupno torej 510 časopisov. Pisanih je v latinici 355, v cirilici 118, nemških je 17, madžarskih 15, ruska 2, francoska 2, turški (Nadaljevanje na 3. strani.)

kako pa so potrebna kmetijska predavanja za umno gospodarstvo, da se po priuosti, treznosti in varčnosti tudi povpne do večjega blagostanja. Poročevalec.

Kanonik Žlogar je pisal Rev. J. Smoleyu te dni pismo, katero nam je prišlo v roke, kjer piše mej druvin: ". . . Uprav danes sem sprejel "božično" štev. "Ave Maria" in vidim, da se je začel Vaš prevod "Št. Jernejska noč." Občudujem Vašo marljivost! No, pa "kar more to mož je storiti dolžan!" V svojem nedeljskem tovarišu pa ste krenili na stopnje svojega imenjaka. Kakor Krizostom svojedobnikom, tako oznanjate v njem svojim ameriškim rojakom večne resnice in moram reči, da ste po tvarini in obliki v pravem duhu moderni. Nekaj z tvari ne sem se že poslužil in se je še bom v svojih nagovorih. . ."

To je jako laskava pohvala za našega marljivega sotrudnika Rev. J. Smoleya, vendar popolnoma zaslužena, kajti tudi od več ameriških Slovehkih duhovnikov smo čuli isto priznanje.

V NESREČNI MEKSIKI SPET VRE.

Pri sosedovih na jugu se zopet kavsajo, kakor po navadi. Tam ne morejo biti eno leto mirni. Kakor bi bil to narod samih pretepačev in morilcev, tako se zdi človeku od daleč. Pretekli teden je večja četa upornikov pribežala čez našo mejo iz Meksike v mesto Columbus, N. M. pred Oregonomimi četami.

AGITACIJA ZA LAHKA PIVA IN VINA.

V Des Moines, Ia., se je te dni organizirala posebna organizacija, ki bo skušala agitirati po vseh državah za lahka piva in vina. Kakor kaže ima stvar že precej pristašev in zahteva je tako velika, da bodo Združene Države skoraj brezdomno mogle privoliti za izdelovanje in prodajanje lahkega piva in vina.

V NORTH DAKOTI.

V North Dakoti kar še niso ozdravili od rdeče bolezni. Nesrečni Townley je zopet iz ječe. Vkljub temu da lahko cela država vidi kam jo je rdeče gospodarstvo zapeljalo v koliko nesrečo in finančno stisko. Vendar se zdi da je danes svet udarjen s slepoto da hoče ravno to, kar mu je v škodo in pogubo. Tako so se začeli Nonpartisanici zopet dvigati. Letošnje volitve bodo burne. Rdečkarji upajo, da bodo do tedaj dovolj peska nasuli v oči ljudem, da jim bodo nekoliko sanirane blagajne zopet zaupali, da jih bodo še bolj spraznili.

Katoliška društva, kaj boste storili za katoliško časopisje ta mesec? Holy Name može in fantje, boste ta mesec roke križem držali? Boste slakerji?

DENARNE POŠILJATVE

VAŠ DENAR bo na svojem mestu najhitreje, ako ga pošljete skozi naše podjetje. Dostavimo denar na najbližjo pošto prejemnika. Izdajamo čeke v kronah in ameriških dolarjih. Pošiljamo tudi potom kabla ali brzojava.

Ob izidu te številke smo računali za jugoslovanske kronce:

500 kron	.....\$ 1.90
1,000 kron	..... 3.80
5,000 kron	..... 18.00
10,000 kron	..... 35.00

Za italijanske lire:

50 lir	.....\$ 3.00
100 lir	..... 6.00
500 lir	..... 27.00
1000 lir	..... 53.00

Za nakazila v ameriških dolarjih do \$50.00 računamo po \$1.00. Za večja na kazila računamo po 2. centa od vsakega dolarja.

Vse pošiljatve naslovljajte na: BANČNI ODDELEK "EDINOSTI", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Slovenian Franciscan Press

1849 W. 22nd Street,

Telephone: Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Tri-Weekly by

SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.

Premogarska konvencija.

V jako resnih časih živimo. Vseh slojih se opaža velikanski preobrat in sprememba. Zdi se, kakor da homo tudi po pretekli svetovni vojski začel čutiti prave posledice vojske še le nekaj let pozneje, ko je vojska že davno končana. Zgodovina poroča, da je bilo po drugih velikih vojskah enako. Najbolj resne in nevarne pa delajo te čase brezvestvi voditelji narodov in držav in pa tudi posameznih slojev. V vseh državah vidimo na krmilu može, ki so popolnoma brez vesti in jim prav nič ni mari ljudski blagor. Samo na svoje žepe in želodce mislijo. To opažamo povsod med posameznimi narodi. Ni treba iti daleč, da vidimo to trditve potrjeno na najobčutnejši način. Poglejmo samo našo Jugoslavijo. Kdo bi si bil mislil, da bo tolik časa našel našim narodom na krmilu same brezvestne in tako omejene fanatike in sebičneže, kakor jih imamo v resnici!?

Zato po pravici lahko rečemo, da je danes svet bolan v glavi, v voditeljih.

Prav isti simptom smo z žalostjo opazili tudi pri premogarski konvenciji, ki se je zaključila preteklo soboto na način, ki kaže vso razdvojenost tudi v naših vrstah. Tako resni so časi, v katerih živimo! Kapitalisti so tako krepko organizirani in so si tako svesti svoje konečne zmage, da so kratko in malo napovedali toliko znižanje premogarskih plač, da bi nihče ne mislil, da bi se kdaj kaj takega upali. In vendar so se! In vspricho tega dejstva, teh resnih razmer, bi človek mislil, da bo konvencija, kakor je bila premogarska, v sedanjem času, nastopila kot triumf delavske solidarnosti in edi-

nosti, da bodo voditelji delavstva saj sedaj popolnoma pozabili sebe in se žrtvovali samo koristim skupnosti. Pa kaj smo videli? Srce mora boleleti vsakega delavca, ko vidi, da so se cele dni prerekli, kdo je boljši ali Lewis ali Hovat. Toraj za take malenkostne osebnosti pa toliko krika!! Mesto da bi bila konvencija prezrla te osebnosti in mesto, da bi si voditelja uredila svoje prepire sama, pa sta zanesla boj na konvencijo, da je še le 92 let stara ženska v skrajni sili preprečila resnejše nastope. In to naj bi bili možje — voditelji! Naši nasprotniki kapitalisti so najbrže za to vedeli naprej in najbrže tudi računajo s tem, in kar je pa še najbolj vrjetno, tudi sami mešajo premogarsko štrono s tem, da so poslali ta dva moža v boj. Kjer se pa dva prepirata med seboj, ima tretji od tega koristi. In tako bo najbrže tudi s 1. aprilom. Brezvestnost onih, ki imajo vodilno ulogo, je kriva vsega gorja na svetu in brezvestnost naših nekaterih voditeljev preti tudi amerškemu delavstvu, da ga bo zapeljala v nesrečo. Tako je rekel trezen mož: "Početje, katerega tukaj vidim, je početje človeka, ki se pripravlja, da izvrši samomor!"

Vsa naša delavska politika zadnjih par let je bila tako zavožena in tako nespretna in nesrečna, da smo v nevarnosti, da bomo delavci izgubili vse, kar smo si s tolikimi žrtvami pridobili dolga leta. To je pa povsod tako, kjer glave niso čiste, kjer vodijo glavo s fanatizmom in ozkosrčnostjo otemnjeni možgani, kjer voditelji postavljajo svoje osebne koristi nad koristi skupnosti, da, to je vsigdar tam kjer ni več poštenja.

13. februarja poročil Mr. Anton Bogolin s Frances Trobentar. Tovariša sta bila, Martin in Joseph Trobentar. Tovarišce pa Miss Rozi N. iz Clevelanda, O., in N. P. iz Westmoreland, Pa., Poroka se je vršila v cerkvi sv. Trojice v Moon Run, Pa. Poročil jih je župnik iz Imperiala, Pa. "Vohcet" se je vršila na domu Mr. F. Kavčiča. Postrežba na ženitovanju je bila izborna in vsem udeležencem prav pogodu. Zato jim izrekam prisrčno zahvalo! Poročencema, Mr. A. in F. Bogolin pa sreče in mnogo let v srečnem zakonskem življenju in stanu! S. F. Jenko.

Pueblo, Colo. (Zakasnjeno.) Podpisana se zahvalim v imenu celega društva sv. Rešnjega Telesa Katoliških Borštinaric št. 914 Pueblo, Colo., naši sestri predsednici, Mrs. Mary Wukšinič za njen trud, da nam je toliko sprosila pomoči od naših sosterer po Združenih državah. Vse sestre omenjenega društva ki smo bile prizadete v nesrečni povodnji, smo dobile veliko pomoč, namreč sedem mesecev brezplačno društvo in 30 zabojev obleke in povrh tega še vsaka ček za 33 dolarjev in 82 centov. Toraj lepa hvala od vseh sester katere smo Vam dolžne zahvalo in vsem sestram, katere se kaj pripomogle, k tej veliki pomoči. Vsem se Vam še enkrat lepo zahvalimo po celih Združenih državah. Bog blagoslovi Vaše delo! Slovenke tukaj imate lep zgled, da vsaka lahko razume in vidi, kako lepa organizacija so Katoliške Borštinarice. Nobena druga jednota ni tako lepo poskrbela za svoje člane, kakor je naša za nas. Zato prav toplo priporočam to organizacijo vsem amerškim Slovenkam. Lep pozdrav vsem sestram Borštinaricam po Združenih državah. Mrs. Mary Snedec.

(Prosimo oprostite, da se je nekoliko po pomoti zakasnilo radi prevelikega števila dopisov, kateri nam vsaki dan prihajajo. Enako prosimo vse druge ki že cele tedne čakate, da bodo dopisi priobčeni. Vsi bodo prišli počasi na vrstvo. Nekatere moramo preje, ker naznanjajo kake veselice ali prireditve in bi dopisi ne imeli pomena, ako bi jih priobčili pozneje. — Urednik.)

Chicago, Ill. — Preteklo nedeljo priredila je naša nova Družba Sv. Mohorja, podporno društvo, svojo ustanovno veselico, ki se je jako dobro obnesla v vseh ozirih. Udeležba je bila dvakrat polna, popoldne in zvečer. Ves vspored je bil jako dobro izbran. Nasmejali smo se, kakor že dolgo ne. Pri tej priliki se je pa pokazalo, kako veliko zanimanje je vzbudilo to novo društvo med rojaki po naselbini in kako je bilo potrebno.—Tajnik družbe Mr. John Jerič je najprej v kratkih besedah pojasnil namen in pomen tega novega društva. "Ni namen tega novega društva nasprotovati kakim drugim že obstoječim društvom", je rekel, "še manj delati konkurenco ali jih slabiti. V Chicagu imamo nekako 23 podpornih društev. Med temi jih je pa samo osem katoliških. Vsa druga društva so protikatoliška ali so pa brezbarve, kar se smatra skoraj toliko kot protikatoliška. Tako smo razdeljeni v dva tabora, v katoliškega in protikatoliškega. Katoliški tabor ima tako samo osem društev proti petnajstim nasprotnim. Ako smo toraj ustanovili sedaj še eno strogo katoliško društvo, katero ima v svoji ustavi točke, ki zagotavljajo njegov katoliški značaj za vedno, smo mi s tem katoliško fronto samo pokrepili. Še najmanj sedem katoliških društev potrebujemo, da bomo z nasprotniki enako močni. Za smrtno podporo je med nami dovolj preskrbljeno. Ne pa za bolniško. Tako so bili rojaki primorani iti k nasprotnikom, se tam zavarovati za bolezen. Ko so pa enkrat tja šli, so tam tudi ostali in bili za katoliško stvar izgubljeni. Pa recite, če ni res?" Burno ploskanje je sledilo temu navdušenemu govoru. Pevske točke so bile proizvajane do-

bro. Proizvajali so jih Miss Albi in Antonija Kozjek, Mr. L. Korenčan in Mr. L. Skala. — Obe igri, burki, sta jako dobro vspeli. "Gorje mu, kdor pride študentom v roke" je bila polna dovtipov. Igrali so jo: Gašperja Mr. Al. Zakrajšek, Matijčeta M. Alojzij Lustik, Jankota Mr. L. Skala, Vinkota Mr. Fr. Bicek, Zdravka Mr. Silvester Hrastar, 1. hlapca Mr. Frank Avguštin, 2. hlapca Mr. Frank Koren, Zdravnika Mr. J. Jerič, Branjevca Mr. John Prah. Vsi igralci so svoje uloge jako dobro rešili in želi burno pohvalo. — "Komični prizor", katerega je jako dubavito spisal Mr. J. Jerič, je tudi tako dobro vspel, da smo se skoraj do selz nasmejali. Igrali so ga: Mr. J. Gradšar, Mr. J. Jerič, in Mr. Silvester Hrastar. — Vsi smo šli veselili iz dvorane, hvaležni igralcem za njih krasno igranje in družbi za njeno prireditve.

— Prihodnjo nedeljo pride na vrsto "Lumpacij Vagabund" ki bo zaključil letošnji predpustno gledališko sezono. — Na velikonočno nedeljo bo pa nastopila "Adria" v Pulaski Hall s svojim koncertom.

Chicago, Ill.—Štorkla se je oglasila pri našem rojaku Mr. Frank Zibertu in njegovi soprogi Mrs. Frances rojeni Falle, in jima pustila krepkega in brihtnega Franceka. Botra sta bila Mr. in Mrs. John Teršelič. Častitamo!

Našim bolnikom, ki so bili vsi težko bolni, kakor Mrs. L. Korenčan, Mr. Majcen, Mrs. A. Bogolin, Mr. Hržen in mali Franki Fajfar, se vsem zdravje vrača.

Cleveland, O. — Tudi jaz se hočem nekoliko oglasiti v "Edinosti", ker me srce boli da se toliko napada vera med nami Slovenci, kar je gotovo sramota za ves slovenski narod. Tega ne vidimo nikjer drugje, zlasti ne pri Amerikancih. Pov-

sodi se je pisalo, koliko dobrega je storil sveti oče Benedikt in koliko solza je obrisal sirotam po celom svetu. In za vsa dobra dela ga pa napadajo sedaj slovenski propalice in mečejo blato na njegov sveti grob. Vsi tisti, ki se bojijo resnice, tisti tajijo, da ni Boga. Tukaj naj pa omenim slučaj iz naše naselbine:

Bil je mož brezverec. Kakor vsak Slovenec, ki je prišel iz starega kraja, je bil tudi on krščen in poučen v sveti veri. Imel je otroke, katere je skušal pohujšati in jim ukrasti vero, kakor jo je sam izgubil. Njegovo celo življenje je bilo, polno sovraštva do Boga in do vsega, kar je v zvezi z vero. Otrokom je celo čeljal večkrat, ko bi videl svojega otroka, da bi pokleknil in molil, bi raje vzel sekiro in mu glavo odsekal. Toda kakor za vsakega človeka, tako je prišla tudi za njega ura, ko človeško oko ugasne za svet in mu prižgo tisto čudno mrtvaško svečo, ki mu posveti ves svet v popolnoma drugi luči, kakor ga je pa preje videl. Tako je preje vedno kričal, da ni Boga, da nikdar vanj veroval ne bo, da ne mara nikdar z vero imeti ničesar opraviti. Vendar ko se je bližal smrti je pa naenkrat spoznal in začel moliti in je zmolil vse molitve kolikor jih je se znal. In nazadnje je bil dober tudi še celo "far", dasi ga je preje tolikrat preklinjal in trdil, da je vsa vera samo humbug. Umrl je! Ko je umrl so ga pa vendar vlekli v cerkev in je bil pokopan od tistega, katerega je v življenju najbolj sovražil.

Taki so vsi tisti rdeči narodnjaki. Tukaj v Clevelandu so imeli nedavno svojega učitelja, ki jih je učil v Slovensčini. In bil je to učenjak. To-liko so ga hvalili preje. Toda nazadnje je pa revež umrl v taki revščini, slabši, kakor kak berač, ki ho-đi od hiše do hiše. V boleznih ga ni prišel obiskat noben ta-rdčih prej-

(Nadaljevanje na 3. str.)

Iz slovenskih naselbin.

Iron River, Wis. — Za koledar "Ave Maria" in "Katekizem" Vam pošiljam. Sedaj se moram učiti slovaški jezik in tudi hrvatskega, kajti skoraj polovica moje župnije v Dauby, Wis., je hrvatske in so tam samo tri slovenske družine, za katere mi je potreben katekizem. Jaz sem poljskega rodu in kraj, kjer sem sedaj, je pa angleška župnija. — Zahvaljujem se Vam za ves trud z mano. Jaz osebno poznam Fathra Jesiha iz semenišča in še bolj pa poznam Fathra Butala, s katerim sem živel skupaj skoraj deset let v St. Francis Seminary. Častitam slovenskemu ljudstvu, da imajo tako izvrstnega duhovnika, kakor je Father Butala. On je skrajno nadarjen, marljiv in goreč. Še enkrat sa zahvaljujem za vse, kar ste za me storili. Rev. Jos. Rapala.

Farrel, Pa.—Bančni oddelk "Edinosti", Chicago, Ill. Cenjeni: Prosim bodite tako dobri, ter priobčite imena darovalcev, ki so darovali za zvonove na Vrhpolju pri Šent Jerneju na Dolenjskem. Dosedaj so darovali: John Lumpert, \$1.50; Karol Kolegar \$1.00; Jozef Bratkovich \$1.00; Martin Bicek \$1.00; Frank Marc, \$1.00; Josephina Pavlenič, 50c. Vsega skupaj \$6.00. Prosim pošljite to svoto na naslov,

ki ga vam tu prilagam. Delavske razmere so tukaj še zmiraj slabe. Vedno obljubujejo boljše čase, toda teh časov, pa le ni od nikoder, in časi pa so skoraj vsak dan slabši. Kadar bo kaj več novic v tukajšni naselbini vam že poročam. Pozdravljam vse čitatelje in čitateljice tega lista, ter tudi pritem apeliram na vse rojake ki so doma iz Vrhpolja ali okolice, da naj ako morejo nekoliko prispevajo za vrhpoljske zvonove. Vsak dar bo hvaležno sprejet. Darovi se naj pošljejo na poobpisanega. John Lumpert, Box 138, Farrell Pa.

Oakdale, Pa. — Čeravno že malo pozno, se vseeno tudi jaz izrazim in sicer o zadevi Pavleta Zgaga. Jaz in Mr. in Mrs. Anton Kebe smo odločno proti njemu, torej trije glasovi več proti njemu. Proti njemu smo zato, ker je njegovo narečje zelo težko razumeti. Naj bi se pisalo mesto njega kaj bolj koristnega za poduk in zabavo. Tako narečje bi mogoče radi brali v starem kraju v "Slovencu", zatukaj pa po naših mislih ni. (Pavle je že zmagal in volitve so bile zaključene 15. febr. Op. ured.) — Delavske razmere so še vedno slabe po zapadni Penna., kakor tudi drugod. Po premogokopih večinoma delajo malo ali pa sploh nič. V naselbini Moon Run, se je dne

VABILO na veliko slovensko šaloigro "LUMPACIJ VAGABUND"

ki jo priredi
"ADRIJA" V KORIST NOVE ŠOLE
V SOBOTO, 25. IN NA PUSTNO NEDELJO
26. FEBR. V CERKVENIDVORANI.

Začetek obakrat ob osmih zvečer.
Vstopnina 35c, za otroke v soboto 15c.

PROGRAM:

1. Na nebu zvezde sevajo ..... poje Adrija
2. Nastop naše šolske mladine.
3. Rubinstein, Melody in F.
Violin Solo ..... igra Mr. Francis J. Gorz
na piano ga spremlja Mr. Ivo Račić
4. Burka: Lumpacij Vagabund.

OSEBE:

Lim, mizarski pomočnik	.....	Mr. John Sajovic
Šivanka, krojaški pomočnik	.....	Mr. Joe Fajfar
Knefta, čevljarški pomočnik	.....	Mr. John Račić
Gospod	.....	Mr. Anton Šinkovec
Petjot, krčmar	.....	Mr. Mike Koren
Sod, veliki hlapec v pivovarni	.....	Mr. Frank Avguštin ml.
Ančika, krčmarjeva hči	.....	Miss Kristina Tič
Ivanka, natakarija	.....	Miss Mary Koporec
Krošnjar	.....	Mr. Edi Šinkovec
Mizarski pomočnik	.....	Mr. John Kosmač
Štrukelj, krčmar pri Zlatem cmoku	.....	Mr. Mike Koren
Stružnik, mizarski mojster	.....	Mr. Joe Jenškovec
Pepca, njegova hči	.....	Miss Anna Zellar
Anastazija, njegova nečakinja	.....	Miss Julia Kočevar
Jera, gospodinja v Stružnikovi hiši	.....	Miss Mary Koporec
Rezika, dekla	.....	Miss Kristina Tič
Sekavec, mesar	.....	Mr. I. R. Slikar
Strežaj	.....	Mr. John Prah
Prvi pomočnik	.....	Mr. Frank Avguštin ml.
Drugi pomočnik	.....	Mr. Edi Šinkovec
Gospod Veternik	.....	Mr. Ivo Račić
Gospod Zračnik	.....	Mr. Andrew Glavač
Signora Polpeta	.....	Miss Mary Žabkar
Kamila	} njeni hčeri	Miss Julia Kočevar
Laura		Miss Mary Kočevar

Gostje in rokodelski pomočniki raznih stanov.
Ta šaloigra je vrhunec letošnjih predpustnih prireditev v naši cerkveni dvorani. Ker je nadalje prirejena v korist nove šole, vabi k obilni udeležbi
ODBOR.

AMERIŠKA SLOVENKA.

POST IN KUCHARICE.

Zopet bomo nastopili v nekoliko tvevinih postni čas, ko treba nekoliko večkrat pripravljati postne jedi.

Postne jedi so pa velika težava za marsikatero kuharico. Vsaka gospodinja mi bo pritrdila, da pomenjajo postni skrbi za kuharico, ki ne ve, kaj bi naredila, da bi ustregla vsem želodcem. Za navadne dni se že vedno najde kako meso, ki se opeče ali o-poha ali kako drugače pripravi in vsakdo je zadovoljen. Za post je drugače. Eden ne je tega, drugi ne je drugega. Poleg tega pa kuharice tudi ne znajo pripravljati jedil, ki bi bile postne pa vendar dobre. Zato pozivamo vse slovenske kuharice, da naj nam opišejo razne recepte za postna jedila, katere kaka slovenska gospodinja zna. Nekatera zna, te stvari narediti dobro, druga zna narediti kake druge stvari. Ako bomo druga drugo naučile, bomo dobile dovolj jedil, da ne bomo v skrbeh za poste, kaj naj skuhamo.

Zatoraj, slovenske kuharice, pero v roke in pišite nam!

Postni dnevi in Slovenci.

Amerikanski katoliki jako dobro drže poste. Tu mislim poste, kakor jih mi Slovenci razumemo, to so dnevi, ko je zdržek, ko se ne sme jesti mesa. Kakor vse gospodinje vemo je post in zdržek dvoje. Post je oni dan, ko se res postimo, to je samo enkrat do sitega najemo, drugače smo pa lačni. Post je lahko, če tudi jemo meso. Taki bodo dnevi razno srede in petkov v postu vsi dnevi v štiridesetdanskem postu. Take dni imamo lahko enkrat na dan, pri glavnem obedu, meso, drugače ne sme biti mesa. Zdržek in post pa bo vsako sredo in vsak petek in kvaterna sobota in velika sobota do opoldne. Te dni pa se moramo postiti, to je biti lačni, enkrat na dan se smemo najesti in pa mesa ne smemo jesti. Vsi drugi petki v letu so samo zdržki, to je, ne smemo mesa jesti, smemo se pa do sitega najesti kolikorkrat hočemo.

Slovenci po Ameriki marsikje ne držijo nobenega zdržka. Imajo meso vsaki dan, še celo ob petkih. Izgovarjajo se, da težko delajo, da toraj smejo jesti meso. To ni res! Vsaki petek, ako jemo meso, razun v bolezni je smrtni greh. Ako človek težko dela, sme se najesti večkrat na dan do sitega, tudi v petek, nikakor pa ne sme jesti mesa. Težko delo ne opravičuje, kajti vsepovsodi po Ameriki se lahko dobe izvrstne ribe in druge rane vodne živali. Zato vemo, da se Amerikanci strogo postijo.

Nekateri so tudi izgovarjajo, da morajo to jesti, kar se jim skuha. Gospodinje, ki pa kuhajo, pa pravijo, da morajo kuhati, kar drugi zahtevajo.

Toliko je gotovo, da post po hišah največ odvisi od nas gospodinj. Ako smo me gospodinje vestne, imamo vest in se zavedamo, da se greh na sme delati, tudi ako kdo potem kolne, če tudi morda škodo trpimo. Makabejska mati je radi koščeka mesa, toraj radi zdržka, izgubila vseh sedem sinov in slednjič je še sama dala svoje življenje. Kako ta Makabejska mati osramoti naše gospodinje, ki kuhajo ob petkih meso samo z izgovorom, ker borderarji, ker mož tako zahteva. Gospodinja bi morala reči: "k grehu ne bom pomagala! Kdor hoče jesti take dneve meso, naj ga gre jest v Restavrant, pri meni ga ne bo!" Ko bi gospodinja samo enkrat odločno nastopila in rekla: "Ne bom, pa ne bom!" Pa bi bilo dobro. Nihče v družini bi več ne zahteval, ker bi vedel, da je pač gospodinja neizprosna v tem in vsa družina bi se postila. — Posebno je pa grdo za matere, ki imajo otroke. Otroci čujejo v cerkvi in v šoli, da je greh jesti meso. Doma ga jim pa mati da. Potem taki otroci navadno izgube ves misel za kako pokorščino. Če mati sme, zakaj bi jaz ne? Zato slovenske gospodinje: Nikdar

in nikoli naj se v vaših hišah ne prelamlja postna postava! Držimo ga me, pa ga bo držala cela družina. Zato imate ve toliko smrtnih grehov, kolikor oseb je meso, katerega ste ve skuhale.

Tu podamo nekoliko postnih jedilnih listkov:

ZA PEPELNICO: Obed. Prežgana juha. — Kuhani in zabeljeni fižol s kislim zeljem. — Rački, takozvani "Schrimps". Salata. Kava.

Večerja: — Pošrekani nudeljni. — Mrzli fižolj z jesihom in oljem, obložen s trdo kuhanimi jajčki. Košček sira. Kava.

ZA PETEK: — Obed: Krompirjeva juha. — Sveži "štoks" (Cod fish) (riba) opohan. Opražen krompir. Grah. Salata. Kava.

Večerja: Pečen krompir s surovim maslom. — Vodeni cmoki. Sir. Suhe češplje kuhane. Čaj.

Kako se prežganka naredi, mislim da jo znajo narediti vse naše gospodinje. Enako vse druge našeta jedila. Edino glede račkov (shrimps) naj povem, kako se naredi. — Kupi račke v prodajalni, kjer prodajajo ribe. Operi jih dobro, osoli in jih daj kuhati. Pusti jih, da se dobro pokuhajo. Ko so mehki, jih stresi v skledo za juho, polij jih z juho, v kateri so se kuhali, potresi jih s seklim zelenim petuškom in česnom ter zabeli z oljem. Potem pokrij skledo in jo potresi, da se dobro premešaj; ter daj rake gorke ali mrzle na mizo. — Ta jed je jako redilna. Pripravna je tudi za "lunch".

Štoks (Cod fish) se opola, kakor vsako drugo meso.

IZ SLOVENSkih NASELBIN.

(Nadaljevanje z 2. strani.)
šnih prijateljev. Pokopan je bil po beraško. Ti ta-rdeči nam očitajo in nas zasmehujejo, da smo za nič in da ničesar ne storimo, da samo oni delajo za narod. Pa tu v naši naselbini mi katoliški Slovenci vzdržujemo nad 25 učiteljic, ki podučujejo naše otročiče, 2 duhovnika, cerkovnika in organista. Ti veliki narodnjaki, ki toliko store (?) za narod, pa še enega učitelja niso mogli, da je revež umrl v tolikem pomanjkanju in toliki revščini. Zato pa mi katoličanje protestiramo proti nesramnim protiverskim listom, ki napadajo našega svetega Očeta, našo cerkev, može kakor je bil častitljiv starček, naš ponos Monsignor Buh.

In zakaj imajo tako korajžo, da napadajo te naše stvari? Zato ker vedo, kako smo nezavedni! Ali ste že kedaj pri kakem verskem sovražniku videli kak katoliški list? Nikdar katoliški sovražnik ne bo naročil ali podpiral katoliške liste. Katoličanje pa imajo v veliko hišah protikatoliške liste "Bom videl, kaj pišejo. Saj štiri ali pet dolarjev ni dosti, pravijo. To pa ne veš dragi brat, da s tem ti podpiraj in pleteš bič, s katerim te potem lažje bijejo in tolčejo po nas in zoper vse, kar je katoliško. Zato apeliram na vse katoliške Slovence, da naj pometejo brez-obzirno iz svojih hiš vse protiverske liste, vse, ki niso z nami. Kdor hoče naše cente, mora biti z nami ali ga pa ne maramo v hišo. Ta mesec je čas, da se vsakdo naroči na katoliške liste in jih priporoča in razširja med svojimi prijatelji in znanci. Za se delamo, možje, ako delamo za naše dobre katoliške liste. Posebno želim, da bi se tak izvrsten list, kakor je "Edinost" razširil po celem Ameriki, zlasti po naši slovenski naselbini v Clevelandu. To je naš list, ker je bil že enkrat tukaj doma in je še naš. Pridobimo mu toliko naročnikov, da bo postal gotovo kmalu dnevnik. Še le potem bomo katoliški Slovenci na konju, ko bomo imeli na svoji strani močan dnevnik. Toraj dragi čitatelji, naprej do zmage!
Clan K. of C.

Grattan, Minn. — Prav lepo se Vam zahvaljujemo za tako krasni kolar "Ave Maria" in za stenjski kolar. Bog plačaj! Tudi za vse tri liste, katere redno dobivamo, se Vam prav lepo zahvaljujemo, ker vse tako radi prebiramo in s tolikim veseljem. Pozdravljam posebno ženski kotiček in tudi za Pavelčka glasujemo 50c in za mladinske domove Vam pošiljam dva. Kar sem poslala za Božič domov denar skozi Vaše podjetje, so tudi dobili vse v redu in se lepo zahvaljuje moja botra za božično številko in za jaslice, katere je tudi sprejela.
Ana Plemel.

New York. — Pri nas pa spimo, da se nihče iz New Yorka ne oglasi. Zato mi ne zamerite, ako jaz si liim v svet, ker sem že večletna Vaša naročnica in jako rada prebiram vaše liste in se jih zveselim, kadar pridejo. Vendar tudi tukaj imate veliko svojih prijateljev, ki smo z Vami in ko bi bile boljše delavske razmere bi Vas tudi veliko podpirali. Zato kar naprej!
Gorenjka.

PISMO IZ AFRIKE.

Alexandria, Egipt, Afrika. — Prosim naj se moj naslov pošilja po tri izvode lista "Ave Maria" in "Edinosti" . . .

Zadnjega oktobra sem došel sem iz domovine in prevzel pastorizacijo tukajšnje slovenske kolonije, ki je precej številna. Po zatrdilu jugoslovanskega delegata šteje okrog 2,000 duš. Slovenci so zelo veseli in se pridno udeležujejo nedeljske službe božje. Obnovili smo tudi društvo slovenskih služkinj, katero je bilo ustanovljeno pred leti. V azylu Francesco Giuseppe so nastanjene šolske sestre, kjer imamo za nedeljske popoldanske sestanke na razpolago prostorno dvorano. Vsakokrat jih pride gotovo do sto, kakor pač utegnejo, zdaj ene, zdaj druge. Tu jim kaj koristnega predavam, mlajše poučujem v petju dočim se druge na razne načine zabavajo. Tako se obvarujejo pred mnogimi nevarnostmi in ne zahajajo drugam.

Tudi številnim Nemcem sem dobrodošel, ker že od 1. 1914 nimajo več svojega kurata. V azylu vzdržujejo šolske sestre tudi šolo, kjer sem prevzel katehezo. Prav te dni je odpotovala sestra Metodija v spremstvu sedanje prednice sestro Marijane v Tiberias, da odpomore s pomočjo toplih kopeli svojemuhudemu revmatizmu.

Rev. Beno Schiffrer O. M. F. Prosimo č. Patra Benota, naj nam večkrat kaj sporoča o Slovencih v Afriki.

POZOR!

Vprihodnji številki bomo priobčili krasno pismo našega Pariškega dopisnika, ki vsebuje toliko krasnih in tako eminentno narodno potrebnih idej, da bi želeli, da bi ta članek prečital vsak Slovenec v Ameriki in enako vsak Slovenec doma in vsak Slovan po celem svetu. Ta članek odkriva največjo in najusodepolnijo rano na slovenskem značaju, ki je kriva vse naše nesreče, od kar je stopil Slovan na oder svetovne zgodovine. Kako potrebno bi bilo, da bi ta članek ponatisnili vsi drugi slovenski in slovanski listi in bi ga proučili vsi voditelji slovanstva po celem svetu. Ko bi bilo količkanj mogoče, bi ta članek ponatisnili in ga razdelili, da bi ga dobil v roke vsakdo in ga preštudiral in proučil. Samo ako bomo kdaj Slovani na svojem značaju zacelili to rano, je mogoče, da bomo imeli boljše prihodnost, da bomo kedaj svobodni in neodvisni. Dokler bo pa ta rana okuževala našo narodno slovensko dušo, so pa vse nade na kako boljše prihodnost sanje, britke sanje, iz katerih se bomo probudili vsikdar v še večji sužnosti, kakor prej.

Rojaki, širite "Edinost!" Kdor šir: "Edinost", širi ideje tega lista, ki so konstruktivne, ki morejo biti edina podlaga boljše naše prihodnosti. Naročajte "Edinost" tudi za doma. Samo ta članek je vreden, ce-ioletne naročnine!

JUGOSLOVANSKE NOVICE.

(Nadaljevanje z 1 strani.)

1. — Zanimivo iz te statistike je dejstvo, da se tiska v latinici 355, v cirilici pa le 118 časopisov.

Ljudje, pazite, kadar slučajno pridete v družbo z liberalnim učiteljem. Vedno bolj se množe slučajji, da ti ljudje v svoji suženjski naturi in zagrizenem sovraštvu do vsega, kar ni suženjskega mišljenja, ovajajo razne ljudi na višja oblastva radi kakšne nedolžne besede, ki jo je kdo izgovoril v znak nezadovoljstva s sedaj vladajočimi mogotci. Pred liberalnim učiteljem pretehtaj vsako besedo, ki jo izgovoriš, najbolje pa je, da imaš z njim samo toliko opraviti, kolikor si uradno prisiljen, drugače si v vedni nevarnosti, kdaj boš

KJE SE NAHAJA MOJ prijatelj Janez Staniša, iz Podreber, Fara Semič. Če kdo ve za njega ali njegov naslov, mu bom zelo hvaležna ako mi to sporoči. Če bo pa sam to čital, ga prosim da se mi javi. Moj prejšnji naslov je bil Mary Stariha, Omota štev. 11. Moj sedajni naslov pa je: Mary Pluth, Cle Elum, Wash.

J. KOSMACH.

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Rojakom se pripravocam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenjski papir. Najboljše delo, nanižje cene. Rojaki obrnite se v svojeja rojaka!

poklican pred sodišče. Res, da niso vsi liberalni učitelji ovaduhi, toda nikomur ni na čelu zapisano, da ni.

Kdor te brani, ali ni ta tvoj dobrotnik? — To dela tvoj katoliški časnik. — Mu ne boš pokazal nekoliko svoje hvaležnosti ta mesec?

KDO HOČE?

Kdor nam tekom meseca februarja pošlje dva nova celoletna naroč-

nika na list "Edinost" poslali mu bomo krasen križ, ki po noči sveti

Nekaj novega je ta križ. Ako ga obesite na steno, ko bo temna, boste naenkrat na steni opazili čudno svetlobo. Cela slika presvetlega Telesa Križanega se bo začela svetiti da jo boste prav lahko v največji temi prav razločno videli. V resnici nekaj krasnega!

Križ je nekaj dragocenega in stane, ako ga kupite v prodajalni \$3. Tu ga dobite zastoj, ako nam pridobite dva naročnika na list "Edinost."

Na delo! Za tako krasen dar se pa že spleča, nekoliko se potruditi, vsaj vi dobite nekaj, kar je skoraj toliko vredno.

In to velja za celi mesec februarij.

TISTIM KI SE ŽELE NAUČITI ANGLEŠČINE naznanjamo da smo zopet prejeli nekaj

"SLOVENSkih ANGLEŠkih SLOVNIC".

Knjiga vsebuje razne navadne vsakdanje pogovore, Glasoslovje, Oblikoslovje in razne vaje. V knjigi je tudi obširen besednjak. Ker smo prejeli le omejeno število teh Slovinc, zato je važno, da si isto naročite takoj dokler ne poide.

Knjiga stane s poštnino \$1.00.

SLOVENIAN FRANCISCAN PRESS.

1849 West 22nd Street CHICAGO, ILL.

SEDAJ JE ČAS, DA POŠLJETE SVOJIM DOMAČIM KAK DAR ZA

"PIRUHE."

Da bojo velikonočne pošiljatve došle na svoje mesto pravočasno je važno, da iste odpošljete pravočasno svojim sorodnikom, prijateljem in znancem. Pri tej priliki vas zopet opozarjamo, da bo v vašo lastno korist, ako boste poslali svoje pošiljatve po "BANČNEM ODDELKU EDINOSTI", KI vam nudi NAJBOLJŠO IN NAJHITREJŠO POSTREŽBO, TER POLEG TEGA TUDI NAJNIŽJE CENE JUGOSLOVANSKIM "KRONAM IN DINARJEM."

Ker smo stopili z novim letom v zvezo z najbolj poštenim in zanesljivim denarnim zavodom v Sloveniji z:

"LJUDSKO POSOJILNICO" V LJUBLJANI,

zato dospejo naše pošiljatve primeroma najhitreje na svoje mesto, ter so iste dostavljene na najbližjo domačo pošto prejemnika.

Rojakom ki nameravajo naložiti svoje prihranke v Jugoslaviji, priporočamo "LJUDSKO POSOJILNICO" V LJUBLJANI, ker je zanesljiv zavod in plačuje najboljše obresti od vlog.

Za navodilo in vse drugo se obrnite ali pa pišite na:

BANČNI ODDELEK "EDINOSTI",

1849 West 22nd Street

Chicago, Ill.

Neznani Bog.

(Priredil FR. BLANKO.)
(Nadaljevanje)

IV.

Nekaj tednov je minulo. Lea in Agata sta se nahajali v že omenjenem gradu. Najdemo ju v stanovanju bivšega triumvira Marka Lepida, — začasni rezidenci njegove svakinje in nečakinje.

Lea je morala biti s sprejemom, ki ga ji je pripravil brat njenega so-proga popolnoma zadovoljna. Nezaupnost, ki ji je kakor ledena skorja stiskala srce, je začela polagoma izginjati, ker ni zapazila ničesar, kar bi jo moglo vznemirjati. Nasprotno, reči bi mogli: skesana prisrčnost, ki jo je kazal triumvir njej in njeni hčerki, postrežljivost, s katero je ugodil ali celo uganil vsako njeno tudi najmanjšo željo, ji je dobro dela, čutila se je varo in zadovoljno v novem bivališču in ga začela ljubiti.

Ravno tako se je godilo Agati. Našla je tu mnogo ugodnosti in nepričakovane zabave.

Grad se je vzdigoval na skrajnem vrhu predgorja, kakor orlovo gnezdo, ter je gledal enako ponosno na morje, kakor na ozemlje pod njegovimi nogami. Četverkotno glavno poslopje z visokim stolpom in nekaterimi postranskimi poslopji je iz globočine bilo podobno precejšnji trdnjavi. Okrogla ravnica pred gradom je bila vrt, kjer je prebil v nepolitično brezdelje obsojeni posestnik navadno več ur na dan. Pečal se je z vzgojo svojih dreves in rastlin. Okolica pa, ki je vrt obdajala so bila čudovite vrste. Njo preiskovati je Agato zelo vleklo. Pečine so mestoma padale navpično v morje in v njih votlinah in razpoklinah so bili narejeni majhni prostori, nekateri obzidani, drugi zopet obdani od pečin, nekatere je napol, ali pa popolnoma urinila človeška roka med strleče pečine, druge je zopet naredila narava sama.

S kakšnega namena so bili ti prostori prvotno narejeni, se ni vedelo. Sedaj so redili v njih trope tesalskih psov, ker lov je bila še edina zabava, s katero se je pečal prejšnji vladar sveta zunaj svoje hiše. Več sužnjev je bilo zaposlenih s temi psi, ki so bili tudi varuhi trdnjave proti morebitnim nepoklicanim usiljenjem z morske strani.

Na drugih prostorih so bili kokošnjaki in hlevi. Največ takih prostorov, ki so bili na prisojni strani, so bili izpremenjeni v cvetličnjake za inozemske cvetlice in srambe za razno uporabno in neuporabno orodje.

Ako je bil stric zaposlen na vrtu, mu je Agata vedno delala družico, potem je pa zopet odbrzela kakor srna, da je vsaj za par trenutkov obiskala pse, kokoši in cvetlice, ki so postali že vsi njeni prijatelji. Vedela je, da stric in mati nimata rada, da hodi tja doli, a ker je bila to deklici edina zabava, ki jo je mogla imeti, si je ni mogla odreči in tudi ona dva ji tega nista popolnoma prepovedala.

Včasih je zlezla pri tem globoko doli po razpokanih pečinah in s svojim srebrnim glasom vzbujala odmev, gledala na šumeče, valovito morje, katerega bele pene so brizgale visoko ob podnožju pečin in štela jadra, ki so tu spodaj jairale mimo, kakor na bliščečem ogledalu. Potem je vpila in se glasno smejala, ako je našla kakšno novo jamo ali odkrila nov podzemeljski hodnik in je prišla z veselja žarečimi očmi in rudečico zdravja na licu k svoji materi nazaj.

Že je zima prihajala v deželo. Viharji so bučali okoli pečin, ki so se tako drzno vrinile globoko v tirensko morje. Razburkano morje je divjalo, kakor da bi hotelo nje in grad na njih višavi potegniti v svojo globočino in jih za vedno pokopati.

Stanovalec na Circeji je bila zima posebno neprijeten gost. Bilj so že tako navezani na samoto hiše. Zaradi tega so občutili zelo britko, da jim nenavadno mrzli letni čas zabranjuje celo obisk vrta. Prejšnji triumvir se je prehladil na majhnem lovskem izletu, zato je čuval sobo. Mraz in pogosti dež sta zadrževala tudi gospo Leo večinoma doma, kjer se je zabavala z ročnim delom in svojim dobrim gostiteljem.

Nekega večera je bila zbrana ta mala družba v gospodarjevem stanovanju. Bila je to prostorna soba v tretjem nadstropju. Tri okna, ki so bila obrnjena proti pobočju pečin in morju, so bila sedaj zaprta zunaj z oboknicami, znotraj pa s zagrinjali. V kotih sobe so gorele na železnih stojalih štiri školjkam podobne svetilke. V sredi sobe je stala kovinasta posoda napoljena s žrjavico, ki je razširjevala prijetno toploto. Neda-leč od nje je sedel triumvir v naslonjaču. "Veselim se sestra", začne pogovor, "da se vama tukaj dopače, — saj tako se mi dozdeva, — kljub vsem pomanjkljivostim, ki jih moramo prenašati."

"Kako bi moglo biti drugače, triumvir!" odgovori Lea. "Saj si naju obsul z vsemi dobrotami, kar jih le imaš na razpolago. Morala bi biti silno nevhvaležna. — Pa oglej si le Agato, — kako dobrodejno deluje na njo krepki morski zrak!"

In v resnici. — Agata ni bila več nežna hirajoča deklica, kakoršno smo jo prvič videli. Postala je večja in krepkejša. Njeno poprej tako belo lice je bilo nekoliko zarjavelo in rdeče — prava podoba življenja in zdravlja.

"Da, ljuba mati", zakliče Agata veselo, "morje me je očaralo. Če bi vi vedeli, kako ga ljubim. — Stric, danes sem videla nekaj novega. Levj v pečinah pri čebelnjaku, kjer se gre globoko doli so zabiti železni klini. — Videla sem jih prvič. Naštela sem jih pet. — Zakaj so tam?"

"Ne vem, jih še nisem videl, niti slišal o njih. Morajo biti že od popreje tu. Bilo bi pa boljše, ako bi moja ljuba nečakinja ne hodila tako globoko doli."

"Gotovo", opominja Lea. "Ti se moraš varovati takih nevarnih mest. Lahko bi ti izpodneslo, ali bi se pa izgubila."

Agata se smeje in strica nagajivo gleda.

"Zdaj pa naj zapoje moj mali slavček s svojo šesterostruno liro eno svojih lepih pesmi, da ž njo potolaži svojega starega strica. Kaj ne? Potem bo pa tudi on pokazal njej novo, popolnoma neznano zabavo," pravi Marko Lepid.

Agata vzame svoje malo glazbilo in zagoje s skromno prisrčnostjo eno preprostih pesmi svoje domovine.

"Hvala ti, dete moje", pravi triumvir. "Ali bi te smel prositi, da stopiš k prvemu oknu in mi poveš, kakšno nebo je nad morjem."

"Prav temno", razlaga Agata, ki je odgrnila zavese in odprla oboknice; "temni oblaki vise globoko in kipenje morskih valov šumi in buta ob skale, ki se le težko razlikujejo od oblakov. Voda mora biti v plimi, ker se sliši, kakor da bi bile napolnjene vse votline. Psi tulijo strašno, a kljub bučanju morja se razločuje."

Nenadoma preneha deklica govoriti. Lea, ki si je na ognjišču sredi sobe grela roke, se ozre, a Agate ne vidi nikjer.

"Za vse bogove, brat!" zakliče prestrašena in iznenadena. "Kje je

Agata? Agata, moje dete! Kje si!" In gleda še vedno zastoj po sobi po svoji hčeri.

Triumvir stopi poleg svoje svakinje in smeje se kaže z stegneno roko proti oknu, kjer zopet stoji Agata.

"Tukaj mati", pravi Agata. "Ali si me izgubila?"

Napol razveseljena pogleda Lea svojega sorodnika.

"To je bila sama mala poskušnja moje spretnosti", pravi smeje se. "Ako želite vama hočem pokazati še več."

"Prosim, prosim!" kliče Agata in se ga oklene.

"No, dobro! Ker se sedaj ne moremo zabavati zunaj gradu, naj nas zabava grad sam. Vama je morda neznano, da se nahajati v začarenem gradu."

Ko je to izgovoril, stopi s svakinjo in unukinjo k omenjenem oknu.

"Povej mi dete, kako izgleda sedaj nebo nad morjem?"

Obe gospe sta pogledali ven v temno noč in zakličete začudeni: "Morje je izginilo. Kako je to mogoče? — Obrnili smo se na drugo stran! Tamle so circejske pečine, tukaj je pinijev gozd, tam pa cesta proti fundi."

SVETI KRIŽEV POT.

V zalogi imamo lično knjižico sv. Križev Pot. Priporočamo jo čč. duhovščini za šolsko mladino, ako imajo šolarji knjigo z enako vsebino je mladino lažje vaditi k pobožnosti. Enako priporočamo to knjižico odraslim. Cena je 15c iztis. Pri večjih naročilih damo popust. Naroča se pri

Franciscan Press.

1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

DENARNE pošiljate v Jugoslavijo potom pošte in kabla.

000

V DINARJIH IN DOLARJIH PO NAJNIŽJI CENI.

000

ŠIFKARTE ZA VSE LINIJE.

000

Pišite po cenik.

000

EMIL KISS, BANKIR

133 Second Avenue
New York, N. Y.

SLAVNEMU OBČINSTVU naznanjam, da popravljam in napeljujem vedne in plinove cevi, kakor tudi izvršujem vsa dela, ki spadajo v plumbarsko stroko. — Pred vsem si zapomnite, da jaz izvršujem vsa dela najboljšje in za najnižjo ceno.

Nadar potrebujete naše pomoči, pokličite nas po telefonu, ali pa če pridete osebno na:

JAMES A. JANDOS,
2042 W. 22nd St, near Hoyne Ave., Chicago, Ill.
Tel.: Canal 4108

ZNIŽANA VOŽNJA

Ker so nekatere linije znatno znižale svoje cene, se nudi ugodna prilika onim, ki so v kratkem namenjeni v stari kraj. Pišite nam po cene i vozni red parnikov.

Ako želite dobiti kakega sorodnika iz starega kraja nam pišite to tozadevna pojasnila.

Kadar pošiljate denar v stari kraj, ne prezrite naše banke, ki vam nudi točnost ip nizke cene.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na:

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK
SLOVENSKO BANKO

70—9th Ave., New York City.

Zastoj zidate slovenske cerkve, ako imate časnikarstva, ki vam jih bo brnilo.

DRUŠTVO SV. CIRILA IN METODA
št. 18. S. D. Z., CLEVELAND, O.

V društvo se sprejemajo člani od 16 do 55 leta starosti. Zavarujete se lahko za: \$150, \$300, \$500, \$1000, \$1500 in \$2000, smrtnine. Za bolniško podporo pa se lahko zavarujete za \$7 ali pa \$14 na teden. V društvo lahko vpišete tudi otroke od 1 do 16 leta starosti. Za nadaljna pojasnila se obrnite na društveni odbor.

Društvo zboruje vsako 3 nedelje v Knausovi dvorani ob 1. uri popoldne.

Predsednik Rudolf Cerkvenik, 1115 Norwood Rd.; podpredsednik Josef Zakrajšek, tajnik John Vidervol, 1153 E. 61st St.; zapisnikar Jos. Zaveršek ml., blagajnik A. Basca, nadzorniki Anton Vidervol, Ant. Strniša in Josef Zakrajšek st. Dr. zdravnik Dr. J. M. Seliškar. Zastavonoša Ferd. Misič, Redar John Petterlin.

DRUŠTVO SV. VIDA ŠT. 25., K. S. K. J. V CLEVELANDU, OHIO.

V društvo se sprejemajo člani od 16 do 50. leta starosti. Vi se lahko zavarujete za \$250, \$500 in \$1000 smrtnine. Društvo plačuje \$7 na teden bolniške podpore. V mladinski oddelk se sprejemajo otroci od 1.—16. leta starosti. Društvo zboruje vsako 1 nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani. Asesment se plačuje samo na seji, od 10 ure popoldne do 4. ure popoldne. Vsa nadaljna pojasnila dobite lahko vsaki čas pri društvenih uradnikih. Predsednik John Vidervol, 1153 East 61st Street.

Podpredsednik Joseph Žulič. Tajnik Ant. Fortuna, 1176 E. 61st St. Blagajnik John Melle.

Zastopnik Joseph Rus, 6519 Bonna ave. Nadzorniki John Žulič, Anton Strniša in Joseph Ponikvar. — Zastavonoša Ant. Drečnik. Dr. zdravnik Dr. J. M. Seliškar.

KOLEDAR AVE MARIA za leto 1922.

Je krasna knjiga, obsegajoča 224 strani. Poučni članki, povesti in poročila iz raznih nasebin kakor tudi številne slike krasijo delo. Koledar Ave Maria stane s poštnino samo 60c, za v stari kraj 75c.

Koledar dobite pri lokalnem zastopniku ali pišite na:

"Edinost,"
1849 W. 22 Street,
Chicago, Ill.

JOHN STAYER.

GROCERY

Chicago, Ill.

1952 West 22nd Place,

Priporočam Slovincem in Hrvatom svojo dobro urejeno grocerijo. V zalogi imam najboljšo ajdovo moko, fino salatno olje, doma narejeno kisló zeljo, importirani holandski mak, in razne vrste "HOPS IN MALT" za varenje domačega piva. Vsem se najtopleje priporočam.

Telephone Canal 1404.

FRANK TOMAŽICH

SLOVENSKI GROCERIST

Priporočam svojo dobro urejeno grocerijo. V zalogi imam najboljšo salatno olje in pristno ajdovo moko. Ker smo Slovenci prijatelji dobre potice naznanjam cenj. gospodinjam, da sem se preskerbel z vsem potrebnim "materijalom." Pridite in se prepričajte!

1858 W. 22nd Street

Chicago, Ill.

Phone: Canal 2910.

FIDELITY ELECTRIC COMPANY

Frank Schonta, lastnik.

Vaši domovi bojo postali moderni, ako izročite nam v iste napeljavo električne razsvetljave. Mi jamčimo dobro delo za nizko ceno. Obiščite našo trgovino in oglejte razne stanovanjske opreme. Prodajamo tudi pralne stroje, gladilnike, štedilnike, itd. Vsakemu, ki nas priporoči svojemu znancu za napeljavo električne razsvetljave damo \$5.00 nagrade.

Plačuje se v gotovini ali pa na lahke obroke.

2049 West 22nd Street,

Phone: Canal 5190.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němėček

FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

Phone: Canal 2534.